

FRANCESC MELCION

La veritat en els temps líquids

SIMONA ŠKRABEC

“Ara, la paraula *re-lat* fa estralls tant al camp de la política com del màrqueting”, reflexiona Antoni Vives, i conclou que aquesta és

“una manera d’explicar que no cal dir la veritat del tot, sinó que és més important elaborar-la per interpretar-la”. A *Passió, mort i resurrecció de Manel Garcia* estem davant d’una realitat elaborada i interpretada. Aquí la veritat treu el nas per darrere de les històries entreteixides, inseparables, denses, que s’amunteguen en un espai molt concret: l’àrea metropolitana de Barcelona, ampliada per l’abast de moviments atrafegats que tenen els seus habitants.

La novel·la és la crònica de la heterogeneïtat d’un espai. La festa familiar en una casa amb jardí als afores ocupa 218 pàgines i demostra que la família és aquell espai enverinat on “la mare fa dissabte per venjar-se de la família fent-la passar per la penitència de les prohibicions” per tota aquella indiferència a la qual ella viu sotmesa.

No és, però, la moral catòlica que lliga aquestes famílies amb llaços tan inseparables que ofeguen tota alegria. Antoni Vives aconsegueix un repte difícil: retrata com una ideologia devastadora –el franquisme– imposa uns models de comportament que s’acaben infiltrant a cada racó.

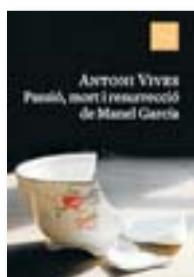
La ideologia no és un mecanisme que regeix l’esfera pública i es pot enderrocar com si res. Per això la inútil caseta als afores és una metàfora punyent d’un ideari que s’ha demostrat buit, fals, angoixant. La persistència d’aquell feixisme arcaic –la de l’article d’Umberto Eco recuperat recentment per la *New York Review of Books* com una rèplica elegant a la victòria de Donald Trump– és estremidora. Hi ha valors i creences que dominen cada gest de les persones sense que ni s’ho hagin plantejat mai.

A aquest nucli familiar buidat de tota veritat i tendresa, Vives hi oposa primer la prostitució professional, i llavors, en la segona part de 367 pàgines, aquella “ciutat de l’oblit” que segons Stéphane Michonneau es va crear perquè “afaiçonant l’espai urbà com un espai de representació, les elits barcelonines es condemnaren a construir una ciutat maleïda que no es recorria, que no s’ornamentava, que no s’anomenava. La política de la memòria creà una ciutat de l’oblit que era el seu revers”.

L’excursió als espais expulsats de la imatge immaculada de la ciutat noucentista demostra que la prostitució no és un substitut creïble de l’amor. Vives no s’inscriu a les fantasies utòpiques com les que ha sabut elaborar Joseph Roth a *Pes fals* amb la gitana de la frontera, amb els seus braçalets que dringuen, màgicament lliures. Aquí les prostitutes, amb la seva condició d’éssers legalment grisos, sense drets, inofensives i utilitzables, són el darrer bastió on els homes poden continuar confirmant el seu rol d’intocables que la colla de dones emancipades –mestres, sociòlogues, arquitectes– amb les quals s’han casat ja no admeten.

Antoni Vives barreja a consciència els dos mons, la ciutat ideal i la ciutat de l’oblit, i permet que entrin en una interacció directa. És cert que li cal una mort misteriosa que ha de ser in-

vestigada per atrevir-se a entrar al territori dels *ubi leones* –“allà on viuen els lleons” segons els mapes medievals– i el patriarcat també ha de ser tan debilitat per l’edat que abandona tot sol els ferris plans de realitzar-se a l’antiga, però... A *Passió*, el sol i l’ombra es barregen indistriablement, la segregació és abolida. La fortalesa dels espais de benestar barrats per tot intrús es contamina amb influències impures. I, de cop, la ciutat batega, viva, tant més bella com quan volia ser un pla preconcebut d’una Arcàdia idealitzada. ♦♦

PASSIÓ, MORT I RESURRECCIÓ DE MANEL GARCIA
ANTONI VIVES
PROA
592 PÀG. / 21 €

:Rata_

Carles Hac Mor
ESCRITURES ALÇURADES
Edició a cura de Jordi Marrugat

f t i Rata_Books

=R=